

традицію та заклала підвалини вітчизняної філософії.

Окрім того, книга відкриває сучасному читачеві можливість поринути в далекий і таємничий світ середньовіччя, прояви якого ми спостерігаємо і в дискурсі сучасної культури. Людина *media aetas* з її духов-

ними поривами і розчаруваннями, гріховністю і тугою за раєм, страхом кари Божої і прагненням до спасіння близька для кожного з нас, хто захоплений виром буденності, спинається, згадавши про вічне.

Тетяна Трофименко

ЗНАКОВА ПОДІЯ МИНУЛОГО

Василь Горинь. Перепоховання Маркіяна Шашкевича
/ Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України.
Шашкевичівська комісія. – Львів, 2003. – 92 с. (іл.). –
[Бібліотека Шашкевичіани. Нова серія. 1 (6)].

У короткому і драматичному житті Маркіяна Шашкевича (1811–1843) сконцентровано стільки новаторських ідей, таланту, молодечого запалу і зрілої мудрості, воно було сповнене таким нестримним поривом працювати на благо української культури, що постає галицького будителя, його творчість і доля дотепер цікаві не лише науковцям, а й кожному свідомому українцеві.

Книжка львівського культуролога В.Гориня зосереджує увагу на епізоді перепоховання Маркіяна Шашкевича у 1893 році з с. Новосілок до Личаківського цвинтаря у Львові. Ця подія знакова у культурному житті краю перетворилася на величну маніфестацію українства. Після перепоховання Т.Шевченка вдруге в історії України така сумна подія пробуджує національну свідомість у масах, служить каталізатором національного руху. Міркуючи над специфікою історичного розвитку розрізаних українських земель, цікаво зіставити ці факти: перепоховання Кобзаря з Санкт-Петербурга до Канева було здійснено через два з лишком місяці після його смерті, а від часу смерті Маркіяна Шашкевича до описуваної події минуло 50 років, однак приблизно одночасно, з 1880-х років популярність обох поетів серед галичан (не лише інтелігенції, але й простолюду) стає такою, що віддавна з повним правом говориться про справжні культу Шашкевича і Шевченка. Це, безперечно, поряд з дуже різними політичними умовами існування двох частин України, мало значний вплив на суспільний і культурний розвиток Галичини.

Автор не обмежився описом перебігу подій тих далеких 31 жовтня – 1 листопада. Вивчаючи архівні матеріали, публікації тогочасної

галицької періодики, В.Гориневі вдалося віднайти і простежити першопочатки й мотиви задуму перепоховання, детально відтворити всі його етапи – віднайдіння студентами-ентузіастами могили поета, підготовку, проведення урочистостей спочатку у селі Новосілках Ліських, де служив парохом і помер отець Маркіян, перевезення його останків до Львова, величні заходи на Личаківському цвинтарі, історію встановлення пам'ятника на могилі Шашкевича у Львові. Зафіксовано участь, виступи, відгуки та спомини багатьох людей, причетних до цієї неординарної події. Особливо цінною є публікація багатьох раритетних матеріалів, зібраних досвідченим дослідником. Це, зокрема, відозви товариства “Просвіта” із закликом збирати кошти на перепоховання, повідомлення про дату цієї події з запросинами до участі у ній, “Програма торжества перевезення мощей Маркіяна Шашкевича”, промови Олександра Барвінського, Омеляна Огоновського, Юліана Романчука, Корнила Устияновича на перепохованні та урочистому концерті, вітальні телеграми і листи та ін.

Видання подає чималий – понад 30 позицій – бібліографічний перелік літератури з теми, ошатно оформлено, щедро ілюстровано давніми й сучасними фотографіями.

Рецензована книжка продовжує вже чималу низку праць відомого автора, серед яких відзначимо: “Іван Франко і Леся Українка: Відомий епізод “непорозуміння між своїми”. – Львів, 1998; “Вілла Михайла Грушевського у Львові”. – Львів, 1999; “Катерина Грушевська”. – Львів, 2000. Уже з цих назв бачили широке коло зацікавлень і своєрідний творчий почерк автора. Широка ерудиція в галузях історії, літературознавства, культурології, філософії, краєзнавства у поєднанні з ґрунтовною джерельною базою, доступний, часом белетризований виклад роблять дослідження Василя Гориня вартісними й цікавими як для науковців, так і для інших читачів.

Галина Бурлака